

Mannajagstran stavnammansins útilokar Fólkaflokkinn

Í hesi greinini skrivur Halgir Winther Poulsen, sakførari, um møguleikarnar at skipa eina samgongu eftir valið. Hann setir ymsar møguleikar upp og kemur annars til ta niðurstøðu, at eingin flokkur eigur at fara í samgongu saman við Óla Breckmann. Hann skrivur m. a.:

— Tað, sum tyktist at liggja fremst í huga hjá verandi samstarvsmonnum hans (t. e. Óla Breckmanns), var, at hann (ÓB) var óbrúkiligur sum seytjandi og avgerandi maður í einari samgongu. Men eg vil halda, at hann er tiggjufalt vandamiklari sum einogtjúgundi maður, tí tá veit hann frammanundan, at hann kann leika í sum higartil og verri, tí einki haft er á honum. (Teir, sum longu hava verið í samgongu við Fólkaflokkinn við Óla Breckmann sum stavnamanni og sum gera tað eina ferð afturat við opnum eygum, sleppa ikki undan at gerast hansara samseku, skrivur Halgir Winther Poulsen m. a.

Nú valið er av, og gerandisdagurin komin aftur, bæði til veljarar og tey, sum vald eru á ting fyri tey komandi fyra árin (vónandi), munu tað vera tey flestu, ið spyrja: hvat nú?

Spurningurin er reiðiliga týðandi fyri okkum øll, hóast sverini munu vera so ymisk, og torførast man hann vera fyri tann flokkinn, ið varð størsti sigurharrin á valinum — javnaðarflokkinn.

Tað er bert eitt, sum framman undan er givið: verandi samgonga heldur ikki fram — um ikki annað so av matematiskum grundum, og eftir tí, sum teir triggir floksfor-

mennir søgdu valkveldið, tyktist hugurin heldur ikki at vera tann besti hjá nokrum teirra. At tað verður javnaðarflokkurin, ið fyrst kemur at royna seg við at fáa eina samgongu í lag, er ein sjálffylgja. Her skulu verða gjørdar nakrar royndir at stoypa nakrar politiskar kannur — ikki fyri at verða tiknar fyri meira enn tær eru: nakrir tankar um hvørjar samgongur kunnu koma upp á tal, og ikki minst hvørjar ikki eiga at koma upp á tal.

Hvørjar verða so teir hovuðspurningar, ið ein komandi samgonga kemur at stríðast við, og sum mugu liggja frammarlaga

í huganum í sambandi við samráðingar?

Her er hóskaði at nevna trý munnu vera meira og minni samd um mugu loysast komandi fyra ára skeið: Figgjarviðurskipti landsins, herundir uttanlandsskuldin, undirgrundarmálið og umskipan av verandi stuðulskipan. At formaður javnaðarflokksins í valstríðnum stóðugt hevur havt hesi mál frammi, ger tey ikki minni aktuelt í hesum sambandi, við tað at tað verður hann, ið skal royna seg fyrst.

Reint matematiskt tykjast hesir samgongumøguleikar at vera:

$$\begin{aligned} A + C + E &= 21 \\ B + C + D &= 17 \\ (+ F &= 19) \\ C + D + E + F &= 18 \\ B + C + E &= 21 \end{aligned}$$

Av nógvum grundum kann tann fyrst nevnda ($A + C + E$) tykjast nærliggjandi. Hetta er tann samgonga, vit høvdu undan teirri núsitandi, og teir hildu tó saman í seks ár. At tað skædnadi í ótið minnst vit enn, men tað kann sjálvandi í sær sjálvum ikki vera avgerandi. Eitt annað, ið kundi talað fyri hesi samgonguni er, at javnaðarflokkurin og fólkaflokkurin báðir høvdu stóra framgongd til valið, og tjóðveldisflokk-

urin kvinkaði uppeftir eisini.

Eftir formanni fólkaflokksins valkveldið at døma, verður tann flokkurin eisini lagaligur við krøvum, so tað hevði ivaleyst ikki verið torført at fingið semju við hann um omanfyri nevndu høvuðsmál. Hvat tjóðveldisflokkurin sigur til nýggju undirgrundartanka javnaðarflokksins er kortini ikki gott at vita.

Tað er tó ein heilt onnur grund til at ein tilik samgonga avgjørt ikki eigur at koma upp á tal. Vit kunna nevna tað tann moralska dimensjónin, ið hóast alt eigur at vera grundarlagið undir øllum

politikki, og sum hóast tað mangan er torført hjá okkum meinigu veljarum at fáa eygu á hana, eigur at seta ávist lágmark fyri, hvat politikarar kunnu loyva sær.

Eg hugsi her um Óla Breckmann, blaðstjóra Dagblaðsins og tann, ið seinastu árin stóðugt óátalaður av fremstu partamonnum sínum, hevur »teknað« flokkinn. Tað er óneyðugt her at koma gjøllari inn á ta mannahatsku og niðrandi skrivning, hann hevur staðið fyri og elvt fram hjá hjálpartamonnum sínum, og sum hevur gjørt tað alt meira óliviligt her á landi. At hann harafturat er óálitandi sum politiskur samstarvsmaður eftir hvat makkarar hansara søgdu valkveldið, hevur minni týðning í hesum sambandi. Tað eru tað tíverri aðrir, ið eisini eru.

Tað, sum tyktist at liggja fremst í huga hjá verandi samstarvsmonnum hansara, var, at hann var óbrúkiligur sum seytjandi og avgerandi maður í einari samgongu, og rætt kann tað vera. Men eg vil halda, at hann er tiggjufalt vandamiklari sum einogtjúgundi maður, tí tá veit hann frammanundan, at hann kann leika í sum higartil og verri, tí einki haft er á honum. Teir, sum hava verið í samgongu við fólkaflokkinn við Óla Breckmann sum stavnamanni, og sum gera tað eina ferð afturat við opnum eygum, sleppa ikki undan at gerast hansara samseku.

Onkur vil siga, at tað er lítið demokratiskt at úti-

Valið av
og hvat so?